

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Zadar

KLASA: 041-01/23-04/18
URBROJ: 613-15-23-9
Zadar, 5. siječnja 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Psihijatrijska
bolnica Ugljan
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O BOLNICI	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Sustav unutarnjih kontrola	7
	Planiranje i izvršenje plana	10
	Financijski izvještaji	12
	Javna nabava	22
III.	REVIZIJA ZA 2022.	24
	Ciljevi i područja revizije	24
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	24
	Metode i postupci revizije	26
	Nalaz za 2022.	27
	Provedba naloga i preporuka	31

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Psihijatrijske bolnice Ugljan (dalje u tekstu: Specijalna bolnica) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Specijalne bolnice sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Specijalne bolnice za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Popis imovine i obveza nije cjelovit, odnosno popisom nije obuhvaćen dio izvanbilančnih zapisa u iznosu od 1.894.310,00 kn (dane i primljene zadužnice), naplaćeni prihodi budućih razdoblja u iznosu od 853.088,00 kn te potraživanja u iznosu od 317.158,00 kn. Nadalje, za nefinancijsku imovinu (građevinski objekti, postrojenja i oprema, prijevozna sredstva, knjige, nematerijalna proizvedena imovina, sitni inventar i dio zaliha) iskazanu u Bilanci, odnosno evidentiranu u poslovnim knjigama u iznosu od 58.718.293,00 kn, podaci u popisne liste uneseni su pojedinačno u naturalnim izrazima (količinski), bez novčanih izraza. Dane i primljene zadužnice nisu evidentirane u glavnoj knjizi ni iskazane u financijskim izvještajima u okviru izvanbilančnih zapisa te popisom nije utvrđena vrijednost nefinancijske imovine. Knjigovodstveni podaci nisu usklađeni sa podacima utvrđenim popisom. (točka 1. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Specijalne bolnice za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Isticanje pitanja

Državni ured za reviziju skreće pozornost na točku Izvješća Financijski izvještaji u dijelu pod naslovom Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima u kojem su opisane činjenice u vezi s prihodima od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite i obvezama za primljene predujmove od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Koncem 2022. ukupne obveze iznose 38.577.132,00 kn, od čega se na nedospjele obveze prema Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje za primljene predujmove za manje izvršeni rad (neizvršeni ugovoreni maksimalni iznos sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite – limit) odnosi 13.214.228,00 kn. Ukupno ugovoreni maksimalni iznos za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u 2022. iznosi 49.144.680,00 kn, a za obavljene usluge Specijalna bolnica je Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje ispostavila račune u iznosu od 44.853.051,00 kn, što je 4.291.629,00 kn manje od ugovorenog.

Prema konačnom obračunu za 2022. utvrđene obveze Specijalne bolnice prema Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje za više primljena sredstva od iznosa ispostavljenih računa za pružene usluge zdravstvene zaštite koncem 2022. iznose 13.214.228,00 kn, od kojih se na više primljena sredstva u 2022. odnosi 4.291.629,00 kn, a u prethodnim godinama 8.922.599,00 kn (od čega dodatna sredstva doznačena u 2021., iz državnog proračuna posredstvom Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje iznose 513.176,00 kn).

Od ukupno iskazanih obveza za primljene predujmove od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje koncem 2022., u iznosu od 13.214.228,00 kn na primljene predujmove u 2022. za neizvršeni rad za bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu do ugovorenog maksimalnog iznosa sredstava (neizvršeni limit), odnosi se 4.291.629,00 kn, a na obveze iz ranijih godina odnosi se 8.922.599,00 kn (od čega dodatna sredstva doznačena u 2021., iz državnog proračuna posredstvom Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje iznose 513.176,00 kn). Spomenuta sredstva su iz državnog proračuna doznačena Specijalnoj bolnici posredno putem Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i obvezna ih je, kao i primljene predujmove za manje izvršen rad, pravdati ispostavljanjem računa za provedenu bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu. Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje je u svibnju 2022. donijelo Odluku o načinu vraćanja isplaćenih iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu većem od izvršenih usluga (neizvršeni limit), prema kojoj će bolničke zdravstvene ustanove vraćati novčana sredstva na način da će neizvršeni limit nadoknaditi većim izvršenjem usluge tijekom 2022. u odnosu na ugovoreni maksimalni iznos novčanih sredstava utvrđen za provođenje zdravstvene zaštite osiguranim osobama Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za 2022. Do konca rujna 2023. sredstva u iznosu od 13.214.228,00 kn nisu vraćena Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, a prema obrazloženju odgovorne osobe Specijalna bolnica ne može izvršiti dovoljan broj usluga prema trenutačnim cijenama (cijene usluga su vrlo niske, odnosno nisu realne). S obzirom na to da je Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje isplaćivao ugovoreni iznos neovisno o izvršenju usluga, Specijalna bolnica uspjela je smanjiti obveze prema dobavljačima (obveze u 2021. iznose 10.719.474,00 kn, a u 2022. iznose 7.483.085,00 kn).

Također, skreće se pozornost na točku izvješća Planiranje i izvršenje plana u kojoj su opisane činjenice u vezi s planiranjem pokrića manjka prihoda i primitaka. Prema izvještaju o izvršenju Financijskog plana za 2022., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 59.363.121,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu od 60.667.363,00 kn te ostvareni manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 1.304.242,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 22.342.024,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 23.646.266,00 kn i čini 39,8 % ostvarenih prihoda i primitaka u 2022. Uz Financijski plan za 2022. i projekcije za 2023. i 2024., donesen je akt o sukcesivnom pokriću manjka u financijskom poslovanju. Navedeni akt sadrži analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja s prijedlogom mjera za otklanjanje utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno i održivo poslovanje s akcijskim planom provedbe mjera s očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom. U cilju pokrića manjka planirano je provođenje šest skupina mjera (administrativne, organizacijske, mjere racionalizacije poslovanja, mjere za povećanje prihoda, investicijske mjere te praćenje provedbe spomenutih mjera) i projekcije financijskog plana za razdoblje od 2023. do 2025. kojim je planirano sukcesivno pokriće cjelokupnog manjka prihoda (8.000.000,00 kn u 2023., 7.942.024,00 kn u 2024. i 7.704.242,00 kn u 2025.).

Mjere za pokriće manjka planirane aktom o sukcesivnom pokriću manjka u financijskom poslovanju su uspostavljene, ali je, prema obrazloženju godišnjeg izvještaja o izvršenju Financijskog plana, tijekom 2022. došlo do značajne inflacije na svjetskog razini, što je dovelo do povećanja materijalnih troškova.

Specijalna bolnica prati provedbu mjera za otklanjanje uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno i održivo poslovanje i navedeni ukupni manjak planira podmiriti u narednim razdobljima.

Navedene činjenice nisu utjecale na izražavanje mišljenja.

Obveze Specijalne Bolnice

Specijalna bolnica je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijave ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijave ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O SPECIJALNOJ BOLNICI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Specijalna bolnica je javna zdravstvena ustanova čija je osnovna djelatnost zdravstvena zaštita osoba s duševnim smetnjama, u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22 i 33/23) i Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama (Narodne novine 76/14). Zdravstvena djelatnost obavlja se na sekundarnoj razini, što obuhvaća bolničku i specijalističko-konzilijarnu djelatnost, odnosno dijagnosticiranje, liječenje, medicinsku rehabilitaciju i zdravstvenu njegu bolesnika te boravak i prehranu bolesnika. Osim za obavljanje zdravstvene djelatnosti, Specijalna bolnica registrirana je i za obavljanje znanstveno-istraživačke djelatnosti iz područja psihijatrije i srodnih te suradnih djelatnosti. Kao dopunsku djelatnost obavlja uslugu iz područja socijalne skrbi, odnosno pruža usluge smještaja za najviše 20 psihički bolesnih odraslih osoba: usluge stanovanja, prehrane, skrbi o zdravlju i osobnoj higijeni, njege, radnih aktivnosti, psihosocijalne rehabilitacije i korištenja slobodnog vremena, a prema rješenju nadležnog ministarstva (Ministarstvo rada i socijalne skrbi) iz listopada 2003. U ožujku 2017. nadležno ministarstvo (Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku) donijelo je rješenje kojim je utvrđeno da Specijalna bolnica ispunjava minimalne uvjete propisane odredbama Pravilnika o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga za pružanje usluga smještaja u proširenom kapacitetu za još 13 osoba s mentalnim oštećenjem, odnosno za ukupno 33 psihički bolesne osobe. U ožujku 2022. nadležno ministarstvo (Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike) donijelo je rješenje kojim je utvrđeno da Specijalna bolnica ispunjava uvjete za pružanje socijalne usluge smještaja za ukupno 37 korisnika, osoba s mentalnim oštećenjem i 15 korisnika, osoba s Alzheimerovom bolešću, odnosno za ukupno 52 psihički bolesne osobe. Također, u siječnju 2023. zaključen je Ugovor o pružanju socijalnih usluga kojim se Specijalna bolnica obvezuje socijalnu uslugu smještaja pružati za 35 korisnika upućenih rješenjem Hrvatskog zavoda za socijalni rad. Obavljanjem dopunske djelatnosti Specijalna bolnica pridonosi socijalnom zbrinjavanju osoba koje imaju poteškoća nakon otpusta iz Specijalne bolnice (samačka domaćinstva na izoliranim područjima, izostanak obiteljske podrške, disfunkcionalne obitelji, beskućnici).

Prema odredbama Pravilnika o uvjetima za razvrstavanje bolničkih zdravstvenih ustanova u kategorije (Narodne novine 95/10 i 86/14), Specijalna bolnica podliježe obvezi kategorizacije. Na zahtjev nadležnog ministarstva (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi) iz listopada 2010., Specijalna bolnica dostavila je u listopadu 2010. tražene podatke u cilju kategorizacije. U vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2023.) postupak kategorizacije Specijalne bolnice nije proveden.

Sredstva za obavljanje djelatnosti Specijalna bolnica osigurava na temelju ugovora zaključenih s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO), drugim zdravstvenim ustanovama i dobrovoljnim osiguravateljima za usluge bolničkog i konzilijarnog liječenja, iz sudjelovanja korisnika zdravstvene zaštite u pokriću dijela ili ukupnih troškova zdravstvene zaštite, iz obavljanja dopunske djelatnosti pružanja socijalnih usluga te iz drugih izvora.

Osnivač Specijalne bolnice je Zadarska županija, a sjedište je Otočkih dragovoljaca 42, Ugljan. Unutarnje ustrojstvo utvrđeno je Statutom i Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta. Specijalna bolnica upisana je u sudski registar pod nazivom Psihijatrijska bolnica Ugljan.

U 2017. Upravno vijeće je, uz suglasnost Županijske skupštine, donijelo Statut Specijalne bolnice koji je upisan u sudski registar i dostavljen u zbirku isprava suda. Upravno vijeće je u siječnju 2019. i uz suglasnost Skupštine donijelo Statutarnu odluku kojom se mijenja broj članova Upravnog vijeća (s pet povećava se na sedam). Ravnatelj uz zamjenika ravnatelja može imenovati pomoćnika za kvalitetu i sestrinstvo i pomoćnike za pravne poslove i financijsko poslovanje te uvodi obvezu povjerenstva za kvalitetu zdravstvene ustanove o tromjesečnom izvještavanju ravnatelja o svom radu. Statutarna odluka, odnosno izmjene i dopune upisane (provedene) su u sudski registar. Prema Statutu temeljna organizacijska jedinica je odjel, a cjeloviti organizacijski ustroj utvrđen je Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta. Unutarnje ustrojstvene jedinice Specijalne bolnice su: ravnateljstvo, 14 medicinskih i suradnih ustrojstvenih jedinica, pet nezdravstvenih ustrojstvenih jedinica te odsjek socijalne skrbi za psihički bolesne odrasle osobe. Specijalna bolnica upisana je u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika u travnju 2004. Zdravstveni djelatnici Specijalne bolnice upisani su u Nacionalni registar pružatelja zdravstvene zaštite.

Tijela Specijalne bolnice su: Upravno vijeće, ravnatelj, Stručno vijeće, Stručni kolegij, Etičko povjerenstvo, Povjerenstvo za lijekove, Povjerenstvo za kvalitetu, Povjerenstvo za unutarnji nadzor te Povjerenstvo za kontrolu bolničkih infekcija. Upravno vijeće je tijelo upravljanja koje upravlja Specijalnom bolnicom i nadzire njezin rad, a sastoji se od sedam članova (četiri predstavnika osnivača, jedan predstavnik Vlade Republike Hrvatske i dva predstavnika radnika, od kojih je jedan iz Stručnog vijeća, a jedan iz Radničkog). Ravnatelj organizira i vodi poslovanje, predstavlja i zastupa Specijalnu bolnicu i odgovoran je za zakonitost rada, a imenuje ga Upravno vijeće. Ravnatelj ima jednog zamjenika i tri pomoćnika (pomoćnik za kontrolu kvalitete zdravstvene zaštite, pomoćnik za financijske poslove i nemedicinske djelatnosti te pomoćnik za sestrinstvo – glavna sestra Specijalne bolnice). Tijekom 2022. ravnatelj je doc. dr. sc. Mladen Mavar.

Koncem 2021. u Specijalnoj bolnici bila su 293 djelatnika, od čega 171 zdravstveni i 122 administrativno-tehnička, a koncem 2022. ukupan broj djelatnika je 285, od čega 167 zdravstvenih i 118 administrativno-tehničkih. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta u Specijalnoj bolnici utvrđeni su nazivi radnih mjesta, broj izvršitelja i uvjeti za obavljanje poslova. Spomenutim Pravilnikom predviđen je 421 zdravstveni i nezdravstveni djelatnik (ovisno o broju planiranih specijalizacija), od čega 232 zdravstvena te 189 nezdravstvenih. Koncem 2022. bilo je ukupno 285 djelatnika, od čega 167 zdravstvenih i 118 nezdravstvenih, od čega su 252 djelatnika zaposlena na neodređeno vrijeme te 33 na određeno vrijeme. U travnju 2020. donesen je Pravilnik o normativima i standardima za obavljanje zdravstvene djelatnosti, kojim se određuju minimalni normativi i standardi u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove. Specijalna bolnica kontinuirano provodi natječaje za popunjavanje radnih mjesta zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika te aktivnosti usmjerene na povećanje bolničkih prostora i nabavu medicinsko-tehničke opreme, unatoč otežanim uvjetima u okruženju (pandemija COVID-19, odljev liječnika i medicinskog osoblja, dugotrajna i zahtjevna nabava medicinske i druge opreme te drugo). U 2022. provedeno je 28 natječaja (medicinska sestra/tehničar, specijalizant psihijatrije, negovateljica, spremačica, specijalist zaštite na radu, socijalni radnik, socijalni radnik – pripravnik, kuhar, psiholog – pripravnik, pomoćni radnik u kuhinji, fizioterapeut, laborant) za ukupno 48 radnih mjesta. Po provedenim natječajima za 48 slobodnih radnih mjesta popunjena su 23 radna mjesta.

U tablici broj 1 daju se opći pokazatelji o Specijalnoj bolnici, prema podacima iz izvješća dostavljenih HZZO-u.

Tablica broj 1

Opći pokazatelji o Specijalnoj bolnici

Redni broj	Naziv pokazatelja	2021.	2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
I.	Broj zaposlenih na 31. prosinca			
1.	Ukupan broj zaposlenih (1.1.+1.2.+1.3.)	293	285	97,3
1.1.	Zdravstveni djelatnici na neodređeno vrijeme	152	149	98,0
1.1.1.	– radni odnos samo u zdravstvenoj ustanovi	169	165	97,6
1.1.2.	– kumulativni radni odnos	2	2	100,0
1.2.	Zdravstveni djelatnici na određeno vrijeme	12	18	150,0
1.3.	Administrativno-tehnički djelatnici	122	118	96,7
II.	Bolnička zdravstvena zaštita			
1.	Broj postelja			
1.1.	Ukupan broj postelja (instalirani)	483	483	100,0
1.2.	Ugovoreni broj postelja	483	483	100,0
1.3.	Popunjeni broj postelja	331	331	100,0
2.	Popunjenost-iskorištenost bolničkih postelja (%)			
2.1.	Na ukupan (instalirani) broj postelja	68,5	68,6	-
2.2.	Na ugovoreni broj postelja	68,5	68,6	-
3.	Broj bolesnika/slučajeva	828	832	100,5
4.	Broj dana bolničkog liječenja	120 693	120 989	100,2
5.	Prosjek bolničkih dana liječenja	145,8	145,4	-
III.	Dnevna bolnica			
1.	Broj postelja/stolica u dnevnoj bolnici	0	0	-
1.1.	Ukupan broj	30	30	100,0
1.2.	Ugovoreni broj	30	30	100,0
1.3.	Popunjeni broj	24	24	100,0
2.	Popunjenost-iskorištenost kreveta/stolica u dnevnoj bolnici (%)	-	-	-
2.1.	Na ukupan broj	80,0	80,0	-
2.2.	Na ugovoreni broj	80,0	80,0	-
3.	Broj bolesnika/slučajeva u dnevnoj bolnici	141	251	178,0
IV.	Polikliničko-konzilijarna zdravstvena zaštita			
1.	Broj slučajeva	11 658	11 157	95,7
2.	Broj usluga	22 053	20 757	94,1
3.	Prosjek usluga po slučaju (bolesniku)	1,9	1,9	100,0

Tijekom 2022. u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti prosječno je dnevno liječen 331 pacijent te je popunjenost ugovorenih kreveta iznosila 68,6 %. U dnevnoj bolnici ugovoreno je 30 stolica i prosječno su liječena 24 pacijenta. Ukupno su 832 bolesnika ostvarila 120 989 bolničkih dana u stacionarnoj zdravstvenoj zaštiti te je kroz dnevnu bolnicu obrađeno 112 pacijenata koji su ostvarili 5 911 bolničkih dana. U polikliničko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti bilo je 11 157 slučajeva koji su ostvarili 20 757 usluga. Prosjek usluga po bolesniku je 1,86 usluga.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnikom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Pravilnikom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), Zakonom o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23) i drugim propisima. Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese koji vode ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve.

Osnovna svrha sustava unutarnjih kontrola je osigurati dobro financijsko upravljanje u javnom sektoru. Prema odredbi članka 4. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, financijsko upravljanje predstavlja usmjeravanje i kontroliranje financijskih učinaka poslovanja radi ostvarenja poslovnih ciljeva, koristeći pri tome sredstva na pravilan, etičan, ekonomičan, djelotvoran i učinkovit način. Sustav unutarnjih kontrola u funkciji je osiguranja usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima, planovima, programima i postupcima, zaštite sredstava od gubitaka uzrokovanih lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem te zaštita od drugih oblika nepravilnosti, jačanje odgovornosti za uspješno ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja.

Prema odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Specijalna bolnica, kao korisnik proračuna jedinice područne (regionalne) samouprave, ima status institucije, a za koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola mjerodavna je jedinica za financije nadležnog korisnika proračuna. Nadalje, odredbama članka 20. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, propisano je da odgovorna osoba institucije o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola izvještava na godišnjoj razini sukladno propisima kojima se uređuje davanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti. Sastavljanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti propisano je Zakonom o fiskalnoj odgovornosti. Izgled i sadržaj te postupak i rokovi sastavljanja i predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti propisani su Uredbom o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i Izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19). Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2022. sastavljena je u propisanom roku i dostavljena Zadarskoj županiji. Uz Izjavu (Prilog 1.b) priloženi su Upitnik o fiskalnoj odgovornosti za 2022. (Prilog 2.a), Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti (Prilog 3) te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine (Prilog 4). Prema podacima iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2022., slabosti i nepravilnosti uočene su u područjima koja se odnose na planiranje financijskog plana, izvršavanje financijskog plana te upravljanje imovinom. Spomenute nepravilnosti bi, prema Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti, trebale biti otklonjene tijekom 2023. Tijekom 2022., a prema podacima iz Izvješća o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim u 2021., nije otklonjena nepravilnost utvrđena u području izvršavanja financijskog plana (povećanje paušala nije dovoljno za pokriće akumuliranog manjka, prihodi nisu ostvareni u visini planiranih te je plaćanje putem limita nedostavno za uredno poslovanje). U Upitniku o fiskalnoj odgovornosti, u vezi s pitanjima koja se odnose na upravljanje imovinom nije otklonjena nepravilnost, strategija upravljanja i raspolaganja nekretninama nije donesena pa sukladno tome nije donesen ni godišnji plan, vlasnička prava nisu upisana, kao ni utvrđena namjena nekretnina s kojima se raspolaze i upravlja.

Specijalna bolnica obveznik je primjene odredaba Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22). U vrijeme obavljanja revizije (veljača 2023.) na mrežnim stranicama Specijalne bolnice objavljeni su podaci propisani odredbom članka 10. spomenutog Zakona, zakoni i ostali propisi koji se odnose na područje rada Specijalne bolnice. Objavljeni su pojedini opći akti, planovi, financijski izvještaji, izvještaji financijskih pokazatelja poslovanja zdravstvenih ustanova, informacije o donacijama, postupcima javne nabave i unutarnjem ustrojstvu, obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama s podacima za kontakt službenice za informiranje te druge informacije u svrhu informiranja javnosti o svom radu. Mrežne stranice usklađene su s odredbama Zakona o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora (Narodne novine 17/19). Programskim rješenjem korisnicima je omogućena dostupnost sadržaja mrežnih stranica putem pokretnih uređaja (primjerice, pametnih telefona) te pristupačnost i programska rješenja za osobe s invaliditetom.

U cilju osiguranja dobrog financijskog upravljanja, Specijalna bolnica je prethodnih godina imenovala službenika za informiranje te donijela opće akte i procedure (Pravilnik o unutarnjem nadzoru nad stručnim radom zdravstvenih organizacijskih jedinica i zdravstvenih radnika, Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i postupku imenovanja povjerljive osobe i njezina zamjenika, Pravilnik o korištenju službenog vozila, Pravilnik o zaštiti dostojanstva radnika). U skladu s odredbom članka 60. Zakona o pravu na pristup informacijama, službena osoba mjerodavna za rješavanje ostvarivanja prava na pristup informacijama (službenik za informiranje) u siječnju 2023. dostavila je, putem elektroničkog obrasca, povjereniku za informiranje izvješće o provedbi spomenutog Zakona. Specijalna bolnica sastavila je i objavila na mrežnim stranicama Mapu poslovnih procesa (popis poslovnih procesa s opisom aktivnosti i glavnim rizicima unutar svakog pojedinog poslovnog procesa). Ustrojavanje Registra rizika i Strategije upravljanja rizicima je u tijeku. U siječnju 2020. donesen je Etički kodeks, kojim je utvrđen sustav vrijednosti za zdravstvene i nezdravstvene djelatnosti, liječnička, profesionalna i poslovna tajna; tajnost podataka pacijenata i zaposlenika, poslovno i profesionalno postupanje kod prijema tijekom liječenja i otpusta, izbjegavanje sukoba interesa, sigurnost pacijenata i zaposlenika, neovisnost, objektivnost i pravo javnosti te podrška zaposlenicima. Specijalna bolnica je u siječnju 2020. donijela Odluku o imenovanju etičkog povjerenstva. Povjerenstvo se sastoji od pet članova i njihovih zamjenika, a mandat članova traje četiri godine. Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama Specijalne bolnice.

Specijalna bolnica obveznik je primjene odredaba Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 100/18, 125/19, 147/20, 119/22 i 156/22), a odredbama članaka 201. i 202. spomenutog Zakona zdravstvena ustanova obvezno provodi unutarnji nadzor nad radom svojih ustrojstvenih jedinica i zdravstvenih radnika koji se provodi na temelju općeg akta zdravstvene ustanove te godišnjeg plana i programa provedbe unutarnjeg nadzora. Godišnji plan i program provedbe unutarnjeg nadzora Specijalna bolnica obvezna je dostaviti Ministarstvu najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu. U prosincu 2021. ravnatelj je donio Godišnji plan i program rada, koji je dostavljen Ministarstvu zdravstva.

Prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, Specijalna bolnica nije obvezna uspostaviti unutarnju reviziju. Na temelju odredbe članka 11. navedenog Pravilnika, za korisnike proračuna u sustavu zdravstvene zaštite u vlasništvu lokalnih jedinica, nadležni župan, odnosno gradonačelnik može, prema procjeni opravdanosti, uzimajući u obzir propisane kriterije i uz prethodnu suglasnost ministra financija, donijeti odluku o osnivanju zajedničke jedinice za unutarnju reviziju.

U veljači 2018. Zadarska županija donijela je interni pravilnik o unutarnjoj reviziji u Zadarskoj županiji koji uređuje obavljanje unutarnje revizije u institucijama Županije, među kojima je i Specijalna bolnica, a unutarnja revizija, radnog naslova Revizija financijskog poslovanja u Psihijatrijskoj bolnici Ugljan, obavljena je u 2018., o čemu je sastavljeno izvješće. Po obavljenoj unutarnjoj reviziji, revizijsko mišljenje o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola za revidirana područja je zadovoljavajuće uz stanovite nedostatke u pojedinim segmentima poslovanja koje je potrebno otkloniti kako bi se minimizirali potencijalni rizici i sveli na prihvatljivu razinu.

U srpnju 2022. prema odredbama članka 20. Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (Narodne novine 46/22), Specijalna bolnica donijela je Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanju povjerljive osobe te imenovala povjerljivu osobu za unutarnje prijavljivanje nepravilnosti i zamjenicu povjerljive osobe za prijavljivanje nepravilnosti. Na mrežnim stranicama Specijalna bolnica je objavila imenovanja spomenutih osoba.

Specijalna bolnica koristi informacijski sustav e-Usluge, odnosno e-računi se šalju automatski HZZO-u osim forenzike (davanje stručnog mišljenja o mentalnom zdravlju pojedinaca koji su uključeni u pravni postupak) zbog nemogućnosti sustava HZZO-a. Specijalna bolnica je u potpunosti uključena u sustav e-Bolnica, putem kojeg su centralnom sustavu HZZO-a i nadležnom ministarstvu dostupne medicinske i poslovne informacije o Specijalnoj bolnici. Također, Specijalna bolnica koristi Centralni zdravstveni informacijski sustav Republike Hrvatske (dalje u tekstu: CEZIH) u svrhu dostave financijskih izvješća, unosa dijagnostičko-terapijskih skupina (DTS), primanja važećih osiguranja, otpusta i prijema kroz informacijski sustav, za e-Uputnice, dopunsko zdravstveno osiguranje, liste čekanja, e-Nalaze, e-CIJAPIH i e-CEZDLIH (centralno mjesto za zaprimanje, distribuciju i praćenje cjepiva).

Planiranje i izvršenje plana

Financijskim planom za 2022. ukupni prihodi i primici planirani su u iznosu od 63.020.086,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu od 56.620.086,00 kn te je planiran višak u iznosu od 6.400.000,00 kn. Tijekom 2022. donesene su dvije izmjene plana. Posljednjim izmjenama iz prosinca 2022. prihodi su planirani u iznosu od 68.453.994,00 kn, a rashodi u iznosu od 62.053.994,00 kn. Planiranim viškom u iznosu od 6.400.000,00 kn tekuće godine planirano je pokriće manjka iz prethodnih godina u iznosu od 22.342.024,00 kn, a preostali manjak u iznosu od 15.942.024,00 kn prenosi se u iduću godinu. Uz Financijski plan za 2022. i projekcije za 2023. i 2024., donesen je akt o sukcesivnom pokriću manjka u financijskom poslovanju. Navedeni akt sadrži analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja s prijedlogom mjera za otklanjanje utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno i održivo poslovanje s akcijskim planom provedbe mjera s očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom. U cilju pokrića manjka planirano je provođenje šest skupina mjera (administrativne, organizacijske, mjere racionalizacije poslovanja, mjere za povećanje prihoda te investicijske mjere i praćenje provedbe spomenutih mjera). Financijski plan, izmjene Financijskog plana te akt o sukcesivnom pokriću usvojilo je Upravno vijeće.

Vrijednosno najznačajniji planirani izvor financiranja u iznosu od 58.067.276,00 kn ili 84,8 % su prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza.

Drugi planirani izvori financiranja su pomoći u iznosu od 5.522.767,00 kn, sredstva iz županijskog proračuna u iznosu od 2.257.699,00 kn, vlastiti prihodi u iznosu od 1.451.150,00 kn, donacije u iznosu od 800.000,00 kn, prihodi po posebnim propisima u iznosu od 234.139,00 kn te prihodi od nefinancijske imovine i nadoknade šteta s osnove osiguranja u iznosu od 120.963,00 kn.

Financijskim planom, vrijednosno najznačajniji rashodi planirani su za zaposlene u iznosu od 42.249.009,00 kn ili 68,1 % ukupno planiranih rashoda, materijal i energiju u iznosu od 8.371.111,00 kn ili 13,5 % ukupno planiranih rashoda, usluge u iznosu od 4.452.000,00 kn ili 7,2 % ukupno planiranih rashoda te rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 1.545.500,00 kn ili 2,5 % ukupno planiranih rashoda.

Uz Financijski plan donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2023. i 2024. Prema spomenutim projekcijama, planirani su prihodi za 2023. u iznosu od 65.110.577,00 kn, a rashodi u iznosu od 56.122.640,00 kn, dok su za 2024. prihodi planirani u iznosu od 65.529.961,00 kn, a rashodi u iznosu od 56.600.000,00 kn. Prihodi i rashodi iskazani su prema proračunskim klasifikacijama. Financijski plan, između ostalog, sadrži i obrazloženje uz sažetak djelokruga rada (analiza i ocjena postojećeg financijskog stanja), s opisom programa, ciljevima provedbe i pokazateljima učinka (uspješnosti kojima će se mjeriti ostvarenje ciljeva) te izvještajem o postignutim ciljevima i rezultatima programa temeljenim na pokazateljima uspješnosti u 2021., kao i usklađenost sa Županijskom razvojnom strategijom Zadarske županije 2016. – 2020. Osnovni cilj je omogućiti efikasno, pravodobno i kvalitetno liječenje svih pacijenata, uz što racionalnije korištenje financijskih sredstava i opreme, bez umanjivanja ili ograničavanja prava bolesnika na opseg zdravstvene zaštite koji im po propisima pripada. Financijskim planom u 2022. planirane su sljedeće aktivnosti: izgradnja niskonaponske mreže (NN) i elektroničke komunikacijske infrastrukture (EKI), povećanje smještajnih kapaciteta socijalne skrbi te izgradnja nove energane. U listopadu 2018. Upravno vijeće donijelo je Program rada i razvoja za razdoblje 2019. – 2023. Spomenuti Program utvrđuje postojeće stanje u Specijalnoj bolnici te navodi budući smjer razvoja kroz investicije, programe i projekte, odnosno sadrži podatke (za višegodišnje razdoblje) propisane Uputom za izradu godišnjeg plana rada koju je donijelo Ministarstvo pravosuđa, osim financijskih iznosa. Odgovornim osobama skrenuta je pozornost na izradu godišnjeg programa rada i razvoja.

Prema izvještaju o izvršenju Financijskog plana za 2022. ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 59.363.121,00 kn, što je manje za 9.090.873,00 kn ili 13,3 % od planiranih, a rashodi i izdaci u iznosu od 60.667.363,00 kn, što je manje za 1.386.631,00 kn ili 2,2 % u odnosu na plan. Mjere kojima je planirano pokriće negativnog rezultata nisu ostvarene, odnosno nije ostvareno planirano pokriće manjka s planiranim viškom u iznosu od 6.400.000,00 kn, već je i u tekućoj godini ostvaren manjak u iznosu od 1.304.242,00 kn, koji s prenesenim manjkom prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 22.342.024,00 kn čini manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 23.646.266,00 kn. Prema obrazloženju godišnjeg izvještaja o izvršenju Financijskog plana, mjere za pokriće manjka planirane aktom o sukcesivnom pokriću manjka u financijskom poslovanju su uspostavljene, ali je tijekom 2022. došlo do značajne inflacije na svjetskoj razini, što je dovelo do povećanja materijalnih troškova. Specijalna bolnica prati provedbu mjera za otklanjanje uzroka nastanka negativnog poslovanja i mjera za stabilno i održivo poslovanje te ukupni manjak u iznosu od 23.646.266,00 kn planira podmiriti u narednim razdobljima (8.000.000,00 kn u 2023., 7.942.024,00 kn u 2024. i 7.704.242,00 kn u 2025).

Značajnija odstupanja u odnosu na plan utvrđena su kod ostvarivanja prihoda iz nadležnog proračuna (kamate za HBOR kredit i kredit za energetska obnova) i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza koji su ostvareni manje za 12.457.150,00 kn ili 20,7 % od planiranih te kod prihoda od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna koji su ostvareni više za 2.386.499,00 kn ili 43,2 % od planiranih.

Prihodi iz decentraliziranih sredstava Zadarske županije iznose 2.257.484,00 kn, a vrijednosno značajnija sredstva odnose se na financiranje rashoda za nefinancijsku imovinu u iznosu od 828.995,00 kn te financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 434.378,00 kn (kamate za HBOR kredit 240.148,00 kn i rashodi poslovanja 194.230,00 kn). Energetska obnova pet zgrada u bolničkom kompleksu u potpunosti je završena u 2021., a dio sredstava sukladno ugovorima s Ministarstvom prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine te Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije doznačen je Specijalnoj bolnici u 2022.

Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 60.667.363,00 kn, što je 1.386.631,00 kn ili 2,2 % manje od planiranih. Razlika u odnosu na planirana sredstva kod rashoda i izdataka je zanemariva (manje od 5,0 %), osim kod financijskih rashoda koji su planirani u iznosu od 355.732,00 kn, a ostvareni su manje za 91,4 %. Razlog smanjenju je redovitije podmirivanje obveza, a s obzirom na uplatu cjelokupnog limita zbog pandemije, značajno su smanjeni troškovi zateznih kamata.

Izješće o izvršenju Financijskog plana za 2022. i Izješće o poslovanju (radu) za 2022. prihvatilo je Upravno vijeće u veljači 2023., o čemu je u lipnju 2023. izvješćena Županijska skupština.

Financijski izvješćaji

Specijalna bolnica u obvezi je voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvješćaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvješćaji: Izvješćaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvješćaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvješćaj o obvezama, Izvješćaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza te Bilješćke. Financijski izvješćaji dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Specijalne bolnice.

a) Izvješćaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvješćaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 59.363.121,00 kn, što je 3.611.675,00 kn ili 5,7 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 2

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	11.096.760,00	7.907.265,00	71,3
2.	Prihodi od imovine	57,00	72,00	126,3
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	277.134,00	330.639,00	119,3
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	1.689.194,00	2.441.730,00	144,6
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	44.095.000,00	47.867.826,00	108,6
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	66.653,00	8.552,00	12,8
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	17.716,00	12.180,00	68,8
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	5.732.282,00	794.857,00	13,9
	Ukupni prihodi i primici	62.974.796,00	59.363.121,00	94,3

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 59.363.121,00 kn, što je manje za 3.611.675,00 kn ili 5,7 % u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno najznačajniji su prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 47.867.826,00 kn ili 80,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 11.495.295,00 kn ili 19,4 % ukupno ostvarenih prihoda.

Vrijednosno najznačajniji prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a u iznosu od 45.610.342,00 kn ili 95,3 % ostvareni su od HZZO-a za obavljene zdravstvene usluge, od čega 41.893.885,00 kn za provođenje bolničke zaštite, 2.959.166,00 kn za specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu (dnevna bolnica i ambulanta) te 757.291,00 kn za provođenje zdravstvene zaštite osoba iz država s kojima Republika Hrvatska ima zaključen ugovor o socijalnom osiguranju, a koji privremeno borave u Republici Hrvatskoj. U lipnju 2020. Specijalna bolnica je zaključila ugovor s HZZO-om za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite. U siječnju, veljači, rujnu i prosincu 2021. zaključena su četiri dodatka ugovoru, tijekom 2022. (u lipnju i prosincu) zaključena su dva dodatka ugovoru te je u veljači 2023. zaključen jedan dodatak ugovoru. Prema spomenutom ugovoru i dodacima ugovoru o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, sredstva za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite ugovorena su u maksimalnom mjesečnom iznosu od 4.500.022,00 kn. Maksimalni iznos isplaćuje se u slučaju dosezanja istog izdanim računima za pružene zdravstvene usluge po cijenama utvrđenim u skladu s odredbama Odluke o ugovaranju. U slučaju da maksimalni iznos nije dosegnut, HZZO ne mora isplatiti varijabilni dio utvrđenog maksimalnog iznosa. Tijekom izvještajnog razdoblja bila je na snazi Odluka ministra zdravstva o proglašenju epidemije bolesti COVID-19, kao i nužnosti pridržavanja svih propisanih mjera. U 2022. HZZO je isplaćivao varijabilni dio utvrđenog maksimalnog iznosa. U siječnju 2023. Specijalna bolnica i HZZO sastavili su Zapisnik o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenog rada za 2022. (sa stanjem na 31. prosinca 2022.).

Prema Zapisniku HZZO-a o konačnom obračunu izvršenja rada i usklađenja sa Specijalnom bolnicom, obveza Specijalne bolnice prema HZZO-u za više primljena sredstva od iznosa ispostavljenih računa za pružene usluge zdravstvene zaštite početkom 2022. iznosila je 8.922.599,00 kn. Prema podacima iz spomenutog Zapisnika, tijekom 2022. Specijalna bolnica obračunala je usluge (ispostavila račune) u vrijednosti od 44.853.051,00 kn, što je manje za 4.291.629,00 kn ili 9,6 % od ugovorenog godišnjeg limita. Prema konačnom obračunu, ukupna obveza HZZO-a za 2022. utvrđena je u iznosu od 44.853.051,00 kn (ugovoreni godišnji limit u iznosu od 49.144.680,00 kn umanjen je za 4.291.629,00 kn na ime neizvršenih usluga prema HZZO-u). Osim spomenutih sredstava u iznosu od 49.144.680,00 kn po ugovorenom limitu, od HZZO-a su ostvareni prihodi u iznosu od 757.291,00 kn za provođenje zdravstvene zaštite osoba iz država s kojima Republika Hrvatska ima zaključen ugovor o socijalnom osiguranju, a koji privremeno borave u Republici Hrvatskoj. Prema konačnom obračunu za 2022. utvrđene obveze Specijalne bolnice prema Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje za više primljena sredstva od iznosa ispostavljenih računa za pružene usluge zdravstvene zaštite koncem 2022. iznose 13.214.228,00 kn. Od ukupno iskazanih obveza za primljene predujmove od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje koncem 2022., na primljene predujmove za neizvršeni rad za bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu do ugovorenog maksimalnog iznosa sredstava (neizvršeni limit), odnosi se 4.291.629,00 kn, a u prethodnim godinama 8.922.599,00 kn (od čega dodatna sredstva doznačena u 2021., iz državnog proračuna posredstvom Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje iznose 513.176,00 kn). Spomenuta sredstva su iz državnog proračuna doznačena Specijalnoj bolnici posredno putem HZZO-a i obvezna ih je, kao i primljene predujmove za manje izvršen rad, pravdati ispostavljanjem računa za provedenu bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu. Upravno vijeće HZZO-a je u svibnju 2022. donijelo Odluku o načinu vraćanja isplaćenih iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu većem od izvršenih usluga (neizvršeni limit), prema kojoj će bolničke zdravstvene ustanove vraćati novčana sredstva na način da će neizvršeni limit nadoknaditi većim izvršenjem tijekom 2022. u odnosu na ugovoreni maksimalni iznos novčanih sredstava utvrđen za provođenje zdravstvene zaštite osiguranim osobama HZZO-a za 2022. Do konca rujna 2023. sredstva u iznosu od 13.214.228,00 kn nisu vraćena HZZO-u, a prema obrazloženju odgovorne osobe Specijalna bolnica ne može izvršiti dovoljan broj usluga prema trenutnim cijenama (cijene usluga su vrlo niske, odnosno nisu realne). S obzirom na to da je HZZO isplaćivao ugovoreni iznos neovisno o izvršenju usluga, Specijalna bolnica uspjela je smanjiti obveze prema dobavljačima.

Iz županijskog proračuna ostvareni su prihodi u iznosu od 2.257.484,00 kn, a najvećim dijelom odnose se na sredstva za financiranje decentralizirane funkcije zdravstva. Prema Odluci o kriterijima, mjerilima, načinu financiranja i rasporedu sredstava za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove na području Zadarske županije u 2022., za Specijalnu bolnicu utvrđen je raspored sredstava za investicijsko ulaganje u iznosu od 951.195,00 kn te za otplatu kredita u iznosu od 1.234.259,00 kn. Tijekom 2022. Specijalnoj bolnici doznačena su sredstva u iznosu od 2.185.454,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji dio prihoda od pomoći u iznosu od 6.119.014,00 kn ili 77,4 % odnosi se na sredstva u iznosu od 1.878.304,00 kn koja je doznačilo Ministarstvo zdravstva na ime nadoknade troškova usluga prisilnog smještaja i liječenja neubrojivih osoba, a koje Specijalna bolnica pruža na temelju rješenja nadležnog suda (forenzičke usluge). Prema odredbi članka 5. Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, sredstva za troškove prisilnog smještaja u psihijatrijskoj ustanovi neubrojivih osoba osiguravaju se u državnom proračunu.

U svrhu financiranja spomenutih troškova, s nadležnim ministarstvom (Ministarstvo zdravstva) u siječnju 2022. zaključen je ugovor, kojim su utvrđeni troškovi usluga prisilnog smještaja i liječenja u iznosu od 165,30 kn po danu za jednu neubrojivu osobu. Sredstva iz državnog proračuna doznačavaju se mjesečno, po dostavljenim zahtjevima uz koja se prilažu rješenja nadležnog suda. Na temelju Odluke Vlade, a na prijedlog Ministarstva zdravstva iz lipnja, rujna i prosinca 2022. o isplati namjenske pomoći za podmirivanje dijela dospjelih obveza bolničkih zdravstvenih ustanova kojima su osnivači županije prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala spomenuto Ministarstvo je isplatilo namjensku pomoć županijama koja se potom isplatila bolničkim zdravstvenim ustanovama. Za podmirivanje dijela dospjelih obveza bolničkih zdravstvenih ustanova kojima su osnivači županije prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala Specijalnoj bolnici su doznačena sredstva u iznosu od 1.953.992,00 kn. Ministarstvo nadležno za socijalnu skrb doznačilo je sredstva u iznosu od 1.192.325,00 kn na ime pruženih usluga iz područja socijalne skrbi (usluge stalnog smještaja, prehrane i njege psihički bolesnih odraslih osoba, kojima nije potrebno bolničko liječenje, a na temelju rješenja nadležnih centara za socijalnu skrb im je priznato pravo na skrb izvan obitelji). Prema ugovoru iz svibnja 2009., ministarstvo nadležno za socijalnu skrb nadoknađuje troškove pruženih usluga iz područja socijalne skrbi u mjesečnom iznosu od 4.050,00 kn po korisniku te uplaćuje sredstva za osobne potrebe (džeparac) korisnika prema rješenjima nadležnog centra za socijalnu skrb. Drugi prihodi od pomoći u iznosu od 1.788.251,00 kn odnose se na sredstva koja su doznačena iz Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 1.549.003,00 kn (završetak energetske obnove zgrade socijalnog smještaja), a koja su isplaćivana preko Provedbenog tijela razine jedan (Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja), Provedbenog tijela razine dva (Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost) te su dodatno sufinancirana sredstvima Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije i sredstva u iznosu od 239.248,00 kn za projekt Kompetentan djelatnik na putu izlaska iz ovisnosti o alkoholu, koji je financiran putem Europskog socijalnog fonda, kojem je Provedbeno tijelo razine jedan Ministarstvo zdravstva, a Provedbeno tijelo razine dva Hrvatski zavod za zapošljavanje.

Vrijednosno značajnije prihode po posebnim propisima čine prihodi od sufinanciranja cijene usluge (topli obrok) u iznosu od 123.245,00 kn, prihodi od osiguranja u iznosu od 107.963,00 kn (Adriatic i Euroherc osiguranje) odnose se na isplatu štete od osiguravajućeg društva (100.000,00 kn za štetu nastalu požarom, a 7.963,00 kn za štetu koja je nastala na motornom vozilu), prihodi od pravne osobe iz zdravstvene djelatnosti (Zavod za hitnu medicinu) u iznosu od 44.182,00 kn na ime nadoknade troškova prijevoza pacijenata upućivanih na dijagnostičko-terapijske postupke izvan Specijalne bolnice, prihodi od pravne osobe iz zatvorskog sustava (Zatvor u Zadru) u iznosu od 31.200,00 kn za pružene usluge psihijatrijske zdravstvene zaštite zatvorenima te prihodi od dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 20.813,00 kn (Croatia, Allianz i HZZO). U lipnju 2022. sporazumno je raskinut Ugovor o pružanju psihijatrijske zdravstvene zaštite zatvorenima.

Vrijednosno najznačajniji prihodi od pruženih usluga u iznosu od 1.372.836,00 kn ostvareni su obavljanjem dopunske djelatnosti, odnosno pružanjem usluga iz područja socijalne skrbi (usluge smještaja, prehrane i njege psihički bolesnih odraslih osoba, kojima nije potrebno bolničko liječenje, a skrb im se ne može osigurati u vlastitoj obitelji). S obzirom na to da je završena renovacija zgrade socijalnog smještaja te je popunjena prema povećanim kapacitetima, ostvareni su značajno viši prihodi. Također, revidirane su cijene privatnog smještaja sukladno povećanju cijena za smještaj štićenika koji plaća nadležno ministarstvo (Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike). S korisnicima spomenutih usluga zaključuju se ugovori o međusobnim pravima i obvezama.

Do ožujka 2022. ugovorima je bila utvrđena cijena usluga u iznosu od 135,00 kn dnevno za pokretne korisnike odnosno 150,00 kn dnevno za nepokretne korisnike. U veljači 2022., a na temelju Odluke spomenutog Ministarstva o usklađivanju cijena usluga smještaja, Upravno vijeće Specijalne bolnice donijelo je Odluku o promjeni cijena pri čemu se utvrđuje osnovna cijena u iznosu od 5.000,00 kn te Odluku o pružanju usluga smještaja za osobe s Alzheimerovom bolešću. Prema Cjeniku usluga smještaja za osobe s duševnim smetnjama koje same snose troškove donesenim u veljači 2022., osnovna cijena iznosi 5.000,00 kn te se za nepokretne korisnike i jednokrevetnu sobu dodatno naplaćuje 500,00 kn. Prema Cjeniku usluga smještaja za osobe s Alzheimerovom bolešću ovisno o stupnju bolesti, korisnicima četvrtog stupnja naplaćuje se 7.000,00 kn, a korisnicima trećeg stupnja 6.500,00 kn, uz dodatnih 500,00 kn za jednokrevetnu sobu.

Prihodi od donacija ostvareni su u iznosu od 979.663,00 kn, a odnose se na tekuće donacije u iznosu od 900.945,00 kn i kapitalne donacije u iznosu od 78.718,00 kn. Vrijednosno najznačajnije tekuće donacije u iznosu od 810.500,00 kn odnose se na donacije lijekova koje su donirala trgovačka društva iz farmaceutske djelatnosti, dok druge tekuće donacije u iznosu od 53.352,00 kn čine donacije raznovrsnog potrošnog i tehničkog materijala, a tekuće donacije u iznosu od 36.595,00 kn odnose se na donacije od Crvenog križa i Županije koji su za vrijeme pandemije COVID-19 donirali sanitetski potrošni materijal. Kapitalne donacije u iznosu od 78.718,00 kn najvećim dijelom se odnose na donacije pravnih i fizičkih osoba za opremanje Odjela palijativne skrbi, osim donacije u vrijednosti od 10.000,00 kn koja se odnosi na sanitetsko vozilo koje je donirao Zavod za hitnu medicinu.

Prihodi od pruženih usluga i prihodi od donacija korišteni su na način utvrđen Pravilnikom o načinu korištenja vlastitih prihoda i donacija iz siječnja 2015., kojim su utvrđena mjerila i način korištenja vlastitih prihoda i donacija.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 794.857,00 kn. U cijelosti se odnose na primitke s osnove zaduživanja u iznosu od 794.857,00 kn za kredit u svrhu podmirenja dozvoljenog prekoračenja kod poslovne banke.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 60.667.363,00 kn, što je 7.192.019,00 kn ili 10,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 3 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 3

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	39.828.874,00	41.635.698,00	104,5
2.	Materijalni rashodi	13.838.437,00	15.349.180,00	110,9
3.	Financijski rashodi	624.651,00	325.076,00	52,0
4.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	12.225.777,00	1.485.254,00	12,1
5.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	1.341.643,00	1.872.155,00	139,5
	Ukupni rashodi i izdaci	67.859.382,00	60.667.363,00	89,4
	Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 2)	62.974.796,00	59.363.121,00	94,3
	Manjak prihoda i primitaka	4.884.586,00	1.304.242,00	26,7

Vrijednosno značajniji su rashodi za zaposlene u iznosu od 41.635.698,00 kn ili 68,6 % i materijalni rashodi u iznosu od 15.349.180,00 kn ili 25,3 % ukupnih rashoda i izdataka. Svi drugi rashodi i izdaci (izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova, rashodi za nabavu nefinancijske imovine te financijski rashodi) iznose 3.682.485,00 kn ili 6,1 % ukupnih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene odnose se na brutoplaće u iznosu od 34.354.976,00 kn, doprinose na plaću u iznosu od 5.696.854,00 kn i na ostale rashode za zaposlene u iznosu od 1.583.868,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu (kada su rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 39.828.874,00), ostvareni su više za 1.806.824,00 kn ili 4,5 %. Na veće rashode za zaposlene utjecalo je povećanje plaće za prekovremeni rad, na temelju Odluke o posebnoj nagradi radnicima u sustavu zdravstva koji obavljaju poslove vezane za pružanje zdravstvene zaštite skrbi pacijentima oboljelima od bolesti COVID-19 (Narodne novine 136/20), isplata COVID dodatka te povećanje iznosa božićnice i dara za djecu. Rashodi za brutoplaće ostvareni su u iznosu od 34.354.976,00 kn, od čega se na plaće za redovan rad odnosi 33.662.839,00 kn, a plaće za prekovremeni rad 692.137,00 kn. Tijekom 2022. ostvareno je 19 498 prekovremenih sati, od čega se 8 736 sati odnosi na pripravnost, ostalih 10 762 odnosi se na dežurstva (od kojih se 3 056 odnosi na liječnike i 4 504 na medicinske sestre i tehničare) i 3 202 na rad po pozivu.

Materijalni rashodi ostvareni su u od iznosu od 15.349.180,00 kn, a odnose se na rashode za materijal i energiju u iznosu od 8.182.169,00 kn, rashode za usluge u iznosu od 3.934.744,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 2.027.062,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 653.209,00 kn i naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 551.996,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi za materijal i energiju odnose se na rashode za materijal i sirovine u iznosu od 5.974.139,00 kn, energiju u iznosu od 1.799.712,00 kn te na uredski materijal i ostale materijalne rashode u iznosu od 313.626,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi za usluge odnose se na rashode za druge usluge u iznosu od 1.093.378,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 937.343,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 907.022,00 kn te na računalne usluge u iznosu od 479.229,00 kn. Rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 215.386,00 kn odnose se na intelektualne usluge (izdavanje certifikata, projektiranje i nadzor te ostale usluge) u iznosu od 115.900,00 kn, ugovore o djelu (ginekološki, stomatološki, internistički, pulmološki i drugi pregledi pacijenata) u iznosu od 85.741,00 kn, usluge sudskog tumača i prevoditelja u iznosu od 7.200,00 kn te autorske honorare u iznosu od 6.545,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za intelektualne usluge u iznosu od 115.900,00 kn odnose se na konzultantske usluge za uvođenje ISO standarda u iznosu od 34.400,00 kn i na usluge izrade elaborata optimalnog tehničkog rješenja u iznosu od 25.000,00 kn.

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 325.076,00 kn, što je manje za 299.575,00 kn ili 48,0 % u odnosu na prethodnu godinu kada su ostvareni u iznosu od 624.651,00 kn. Odnose se na kamate za primljene kredite i zajmove u iznosu od 252.843,00 kn, zatezne kamate u iznosu od 41.126,00 kn te na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 31.107,00 kn. U 2022. financijski rashodi su znatno niži zbog manjih zateznih kamata te povećanja paušala, što je omogućilo redovitije podmirivanje obveza.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 1.485.254,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na nabavu vrelouljnog kotla za potrebe kuhinje i praonice u iznosu od 556.750,00 kn, od čega je 351.195,00 kn iz decentraliziranih sredstava Zadarske županije, a preostali iznos podmiren je iz sredstava Specijalne bolnice te se rashodi za nabavu uredske opreme i namještaja u iznosu od 373.746,00 kn odnose na nabavu uredskog namještaja za Odjel socijalne i palijativne skrbi u iznosu od 249.125,00 kn, od čega je 200.000,00 kn iz decentraliziranih sredstava Zadarske županije, a preostali iznos podmiren je iz sredstava Specijalne bolnice. Rashodi za nabavu medicinske i laboratorijske opreme u iznosu od 442.257,00 kn ostvareni su putem donacija, a odnose se na nabavu novih kreveta te ostale opreme za Odjel palijativne skrbi u iznosu od 277.736,00 kn i nabavu novog sterilizatora u iznosu od 39.900,00 kn te računala i računalne opreme koji su nabavljeni u iznosu od 124.621,00 kn.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni su u iznosu od 1.872.155,00 kn, a odnose se na otplatu glavnice primljenih kredita od kreditnih institucija u javnom sektoru u iznosu od 994.256,00 kn i otplatu glavnice primljenih kredita za energetska obnova zgrada Specijalne bolnice u iznosu od 877.899,00 kn.

Manjak prihoda nad rashodima tekuće godine iznosi 1.304.242,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 22.342.024,00 kn (manjak 2021. iznosio je 4.884.586,00 kn i preneseni manjak iz prethodnih godina u iznosu od 17.457.438,00 kn) te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 23.646.266,00 kn i čini 40,4 % ostvarenih prihoda u 2022. Zaključkom Županijske skupštine Zadarske županije iz lipnja 2023. manjak prihoda i primitaka pokrit će se iz redovnog poslovanja budućih razdoblja.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 59.651.830,00 kn.

U tablici broj 4 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 4

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2022.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	59.646.637,00	58.718.293,00	98,4
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	8.154.634,00	8.154.634,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	39.770.875,00	45.749.658,00	115,0
1.3.	Postrojenja i oprema	2.381.413,00	2.564.320,00	107,7
1.4.	Prijevozna sredstva	57.842,00	25.308,00	43,8
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	7.506.405,00	0,00	-
1.6.	Druga nefinancijska imovina	1.775.468,00	2.224.373,00	125,3
2.	Financijska imovina	1.135.951,00	933.537,00	82,2
2.1.	Novčana sredstva	299.008,00	43.197,00	14,4
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	193.082,00	317.158,00	164,3
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	429.483,00	453.504,00	105,6
2.4.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	76.278,00	48.450,00	63,5
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	138.100,00	71.228,00	51,6
	Ukupno imovina	60.782.588,00	59.651.830,00	98,1
3.	Obveze	38.132.220,00	38.577.132,00	101,2
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	21.500.604,00	24.094.095,00	112,1
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	1.551.585,00	160.214,00	10,3
3.3.	Obveze za kredite i zajmове	14.433.313,00	13.469.735,00	93,3
3.4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	646.718,00	853.088,00	131,9
4.	Vlastiti izvori	22.650.368,00	21.074.698,00	93,0
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	60.782.588,00	59.651.830,00	98,1
	Izvanbilančni zapisi	9.620.345,00	9.348.556,00	97,2

Vrijednost imovine koncem 2022. iznosi 59.651.830,00 kn, što je manje za 1.130.758,00 kn ili 1,9 % u odnosu na početak godine, a odnosi se na nefinancijsku imovinu u iznosu od 58.718.293,00 kn i financijsku imovinu u iznosu od 933.537,00 kn.

Vrijednosno najznačajnija nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost građevinskih objekata u iznosu od 45.749.658,00 kn, zemljišta u iznosu od 8.154.634,00 kn te postrojenja i opreme u iznosu od 2.564.320,00 kn. Tijekom 2022. nabavljena je nefinancijska imovina u iznosu od 9.611.218,00 kn, a značajnije nabave odnose se na zalihe živežnih namirnica u iznosu od 2.790.317,00 kn, lijekova u iznosu od 2.280.178,00 kn, loživa ulja u iznosu od 939.632,00 kn te medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 794.147,00 kn.

Nabava živežnih namirnica, goriva i sitnog inventara iskazuje se na zalihama materijala za redovne potrebe, a u trenutku utroška tih zaliha iskazuju se na računima rashoda u skladu s odredbom članka 20., stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20), prema kojoj se u djelatnosti zdravstva rashodi za kratkotrajnu nefinancijsku imovinu iskazuju u trenutku stvarnog utroška, a nabava i donacije lijekova i medicinskog potrošnog materijala u vrijeme njihovog izdavanja iz bolničke ljekarne bolničkim odjelima. Pri evidentiranju rashoda navodi se mjesto troška. Prosječna vrijednost zaliha lijekova iznosi 716.789,00 kn, a medicinskog potrošnog materijala 458.671,00 kn.

Tijekom godine u upotrebu je prenesena imovina u iznosu od 7.506.405,00 kn, a odnosi se na zgradu socijalne psihijatrije i smještaja čija je energetska obnova završena koncem 2021. i koja u toj godini nije stavljena u upotrebu. U prosincu 2016. ishođena je lokacijska dozvola za gradnju – rekonstrukciju, dogradnju i nadogradnju postojećeg kompleksa Specijalne bolnice koja je uključivala energetska obnovu pet zgrada i koja je u potpunosti završena u 2021. Energetska obnova pet zgrada Specijalne bolnice započela je zaključenjem Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova u financijskom razdoblju 2014. – 2020. U 2019. ugovorom s Ministarstvom graditeljstva i prostornoga uređenja, Fondom za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost te ugovorom o sufinanciranju provedbe EU projekta zaključenim s Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije započinje provedba projekata koji obuhvaćaju povećanje energetske učinkovitosti u zgradama javne namjene. Vrijednost projekata iznosi 25.043.002,00 kn, energetska obnova četiri zgrade u potpunosti je završena u 2021. te su te zgrade stavljene u upotrebu. Zgrada socijalne psihijatrije završena je koncem 2021., odnosno radovi su završeni do konca 2021., dok je provedba projekta završila (energetski pregled i izrada energetske certifikata) u 2022. i u upotrebu stavljena početkom 2022. Za navedena ulaganja (za svaku navedenu zgradu) sastavljen je zapisnik o primopredaji te završno izvješće glavnog nadzornog inženjera. Obračun ispravka vrijednosti imovine obavljen je u skladu s propisanim stopama.

Novčana sredstva iskazana koncem 2022. u iznosu od 43.197,00 kn odnose se na novac na računu kod poslovne banke. Na početku izvještajnog razdoblja stanje novca u blagajni iznosi 2.136,00 kn, zbog promjene valute (prelazak na EUR) sav novac iz blagajne uplaćen je na račun te na kraju izvještajnog razdoblja stanje blagajne iznosi 0,00 kn.

Potraživanja koncem 2022. iskazana su u iznosu od 819.112,00 kn i u odnosu na stanje početkom godine veća su za 120.269,00 kn ili 17,2 %. U okviru ukupnih potraživanja, vrijednosno značajnija potraživanja u iznosu od 305.904,00 kn ili 37,3 % odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, od čega 196.570,00 kn za pružene usluge prisilnog smještaja i liječenja neubrojivih osoba (Ministarstvo zdravstva) i 109.334,00 kn za pružene usluge stalnog smještaja psihički bolesnih odraslih osoba upućenih prema rješenjima centra za socijalnu skrb (Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike). Druga potraživanja za prihode poslovanja odnose se na potraživanja od HZZO-a za provođenje zdravstvene zaštite osoba iz država s kojima Republika Hrvatska ima zaključen ugovor o socijalnom osiguranju, a koji privremeno borave u Republici Hrvatskoj (konvencije) u iznosu od 150.090,00 kn. Specijalna bolnica nema iskazana potraživanja za obavljene usluge iznad limita. Dospjela potraživanja koncem 2022. iznose 15.992,00 kn (13.186,00 kn za ostala nespomenuta potraživanja i 2.806,00 kn za prihode poslovanja), potraživanja s rokom dospijanja do 60 dana iznose 2.486,00 kn, potraživanja od 61 do 90 dana iznose 128,00 kn, potraživanja od 91 do 120 dana iznose 192,00 kn, a potraživanja preko 730 dana iznose 13.186,00 kn.

Od dospjelih potraživanja koncem 2022. u iznosu od 15.992,00 kn do konca svibnja 2023. naplaćeno je 2.183,64 kn. Radi naplate dospjelih potraživanja dužnicima su tijekom 2022. upućivane opomene (usmene). U prosincu 2018. donesena je Odluka o proceduri naplate prihoda, kojom je, između ostalog, utvrđeno da se pri poduzimanju mjera prisilne naplate uzimaju u obzir troškovi postupka prisilne naplate, odnosno utvrđuje se opravdanost (isplativost) pokretanja postupka prisilne naplate s obzirom na iznos potraživanja. Spomenutom Odlukom utvrđeni su kriteriji na temelju kojih se u određenim slučajevima potraživanja mogu djelomično ili u cijelosti otpisati, a na temelju prijedloga ravnatelja i odluke Upravnog vijeća.

Obveze su koncem 2022. iskazane u iznosu od 38.577.132,00 kn, što je više za 444.912,00 kn ili 1,2 % u odnosu na stanje početkom godine. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 24.094.095,00 kn, obveze za kredite i zajmove u iznosu od 13.469.735,00 kn, obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 160.214,00 kn te na prihode budućih razdoblja (donirane lijekove i ostali materijal kojeg je bilo značajno više u odnosu na prethodnu godinu) u iznosu od 853.088,00 kn. Vrijednosno najznačajnije obveze za rashode poslovanje odnose se na nedospjele obveze prema HZZO-u za manje izvršeni rad u iznosu od 13.214.229,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu od 7.100.467,00 kn i obveze za zaposlene u iznosu od 3.556.997,00 kn. Obveze za kredite i zajmove u iznosu od 13.469.735,00 kn odnose se na obveze za kredite za energetske obnovu u iznosu od 12.674.878,00 kn i na obveze za kredit po dozvoljenom prekoračenju u iznosu od 794.857,00 kn. Ugovore o kreditu s Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak Specijalna bolnica zaključila je u siječnju 2020. Zaključeno je pet ugovora za kreditiranje energetske obnove pet zgrada (upravna zgrada u iznosu od 2.517.125,00 kn, zgrada socijalnog smještaja u iznosu od 4.313.946,00 kn, zgrada Centra socijalne psihijatrije u iznosu od 2.768.899,00 kn, Odjel 7 u iznosu od 2.003.433,00 kn i Odjel za alkoholizam u iznosu od 2.227.718,00 kn) u vrijednosti od 13.831.121,00 kn na razdoblje od 14 godina. Krediti se otplaćuju uz kamatnu stopu u visini od 1,90 % fiksno, odnosno kroz 56 tromjesečnih rata. U 2021. započela je isplata četiri od ukupno pet kredita za energetske obnovu, a preostali kredit u 2022. Specijalna bolnica je u rujnu 2019. zaključila ugovor o dozvoljenom prekoračenju u iznosu od 950.000,00 kn na rok od godine dana. Posljednjim dodatkom iz kolovoza 2022. kamatna stopa utvrđena je u visini od 2,10 %, a rok vraćanja određen je do kolovoza 2023. Koncem godine dozvoljeno prekoračenje iznosi 794.857,00 kn. Dospjele su obveze u iznosu od 5.863.996,00 kn, od čega s prekoračenjem roka plaćanja do 60 dana 1.490.889,00 kn, obveze starosti od 61 do 90 dana iznose 592.008,00 kn, obveze starosti od 91 do 120 dana iznose 525.118,00 kn, obveze starosti od 121 do 150 dana iznose 389.361,00 kn, obveze starosti od 151 do 180 dana iznose 308.932,00 kn, obveze starosti od 181 dana do jedne godine iznose 1.233.900,00 kn, dok dospjele obveze preko jedne godine iznose 1.323.788,00 kn. Od dospjelih obveza koncem 2022. u iznosu od 5.863.996,00 kn do konca svibnja 2023. naplaćeno je 3.418.352,92 kn.

Izvanbilančni zapisi iskazani u iznosu od 9.348.556,00 kn odnose se na vrijednost usluga pruženih neosiguranim osobama kod kojih nije prepoznata osnova zdravstvenog osiguranja (beskućnici), odnosno nije razriješen status osiguranika u iznosu od 8.529.893,00 kn (8.303.432,00 kn iz prethodnih razdoblja i 226.461,00 kn iz 2022.), ostale izvanbilančne zapise u iznosu od 780.285,00 kn (od toga 690.285,00 kn bolesničkog pologa, novac pacijenata koji se nalaze na liječenju u bolnici i 90.000,00 kn koje se odnose na tužbeni zahtjev vezan za isplatu razlike obračuna prekovremenih sati) te dana jamstva u iznosu od 38.378,00 kn.

Javna nabava

Upravno vijeće Specijalne bolnice donijelo je u rujnu 2017. Pravilnik o provođenju postupaka jednostavne nabave. Pravilnik se temelji na Zakonu o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22), koji člankom 6. uređuje javne naručitelje. Specijalna bolnica je pri provođenju postupaka javne nabave koristila objave za javne naručitelje. Prema navedenom Pravilniku za nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 70.000,00 kn, a manje od 200.000,00 kn za nabavu roba i usluga, odnosno manje od 500.000,00 kn za nabavu radova, zatražit će se najmanje tri ponude. Poziv na dostavu ponuda zajedno s dokumentacijom o nabavi može se uputiti samo jednom gospodarskom subjektu ovisno o prirodi predmeta nabave i razini tržišnog natjecanja u slučajevima provedbe nabave koja zahtijeva žurnost ili u slučaju da je priroda predmeta nabave takva da ju može izvršiti samo jedan gospodarski subjekt kada na tržištu ne postoji više gospodarskih subjekata koji pružaju traženu uslugu, isporučuju traženu robu ili izvode tražene radove ili kada je to potrebno zbog obavljanja usluga ili radova na dovršenju započetih, a povezanih funkcionalnih ili prostornih cjelina. Ponude se prikupljaju na zahtjev naručitelja, a način dostave ponuda određuje se u pozivu na dostavu ponuda odnosno u pripadajućoj dokumentaciji za nadmetanje. Objava poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Specijalne bolnice propisana je kao mogućnost, a izrijeком se traži samo u slučajevima slanja poziva svim zainteresiranim gospodarskim subjektima. Rok za dostavu ponuda određuje naručitelj u pozivu na dostavu ponuda u svakom konkretnom slučaju sukladno složenosti predmeta nabave i svojim potrebama. Po isteku roka određenog u pozivu na dostavu ponuda najmanje dva člana stručnog povjerenstva za jednostavnu nabavu provode otvaranje ponuda prema redoslijedu zaprimanja ponuda. Naručitelj, ako je primjenjivo, može odrediti osnove za isključenje, kriterije za kvalitativni odabir gospodarskih subjekata te tražiti jamstva ovisno o složenosti predmeta nabave i procijenjenoj vrijednosti, a primjenjujući na odgovarajući način važeće odredbe Zakona o javnoj nabavi. Naručitelj donosi odluku o odabiru najpovoljnije ponude na temelju kriterija za odabir ponude. Ako su dvije ili više valjanih ponuda jednako rangirane prema kriteriju za odabir ponude, naručitelj će odabrati ponudu koja je zaprimljena ranije. Odluku o odabiru ponuditelja donosi i potpisuje odgovorna osoba naručitelja ili osoba koju odgovorna osoba naručitelja ovlasti za potpisivanje. U listopadu 2022. Specijalna bolnica donijela je novi Pravilnik o nabavi roba, radova i usluga za postupke jednostavne nabave kojim su visine pragova iskazane u eurima. Prema podacima iz Registra certifikata javne nabave, u 2022. jedan zaposlenik posjeduje certifikat iz područja javne nabave.

Tijekom 2022. Specijalna bolnica je donijela Plan nabave za 2022. te deset izmjena spomenutog plana. Planom nabave za 2022. te njegovim izmjenama i dopunama, planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 24.038.200,00 kn, od čega se 20.273.000,00 kn odnosi na otvorene postupke, 3.265.200,00 kn na jednostavnu nabavu, a 500.000,00 kn na narudžbenice. Plan nabave obuhvaća postupke prema odredbama Zakona o javnoj nabavi u kojima je Specijalna bolnica naručitelj te postupke prema odredbama Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave. Plan nabave, izmjene i dopune za 2022. te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnim stranicama Specijalne bolnice. Pisane procedure o procesu nabave od faze planiranja, provedbe postupaka, odabira ponuditelja, zaključenja ugovora, do realizacije nabave i izvršenja plaćanja uređene su mapom procesa u pravilniku Stvaranje ugovornih obveza, koji je u veljači 2018. donio ravnatelj Specijalne bolnice. Sukladno navedenom Pravilniku, samo su ravnatelj ili osoba koju ravnatelj ovlasti ovlaštene za sklapanje ugovora o nabavi, a na voditelje ustrojstvenih jedinica i niže zaposlenike prenesene su ovlasti za davanje prijedloga za nabavu roba, usluga ili radova, kao i prijedloga za pokretanje postupka javne nabave.

Na mrežnim stranicama objavljena je izjava o postojanju sukoba interesa osoba koje sudjeluju u postupcima nabave te je naveden gospodarski subjekt s kojim je naručitelj u sukobu interesa. Tijekom 2022. Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave nije poništila niti jednu odluku u postupku javne nabave naručitelja Psihijatrijske bolnice Ugljan.

Popunjen je Upitnik o fiskalnoj odgovornosti u vezi s postupcima javne nabave te je osiguran elektronički pristup dokumentaciji za nadmetanje. Realizacija ugovora prati se u Službi nabave i skladišta, na tri razine (po ugovoru, artiklu ili kontu). Specijalna bolnica nije ustrojila evidenciju nerealizirane nabave jer su prema navodima odgovorne osobe sve planirane nabave realizirane. Uvidom u Registar ugovora vidi se da je jedan ugovor sporazumno raskinut zbog otežane isporuke. Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2022., Specijalna bolnica je tijekom 2022. nabavila roba, radova i usluga u vrijednosti od 24.136.939,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, što je više za 98.738,00 kn ili 0,4 % u odnosu na Plan nabave. Na javnu nabavu odnosi se 19.371.100,00 kn, a na jednostavnu nabavu 4.765.839,00 kn. Prema postupcima javne nabave nabavljeno je roba i usluga u vrijednosti od 19.371.100,00 kn, od čega su robe 14.813.880,00 kn i usluge 4.557.220,00 kn. Također, postupcima jednostavne nabave nabavljeno je roba, radova i usluga u vrijednosti od 4.765.839,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost), od čega je nabavljeno robe u vrijednosti od 1.714.819,00 kn, usluga u vrijednosti od 2.114.740,00 kn te radova u vrijednosti od 936.280,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 7. veljače 2023. do 5. siječnja 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na financijsko poslovanje
- provjeriti mogućnost podmirivanja obveza
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu (Narodne novine 140/21)
3. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu (Narodne novine 62/22 i 131/22)
4. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
5. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i Izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
6. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
7. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
8. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
9. Zakon o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97 – ispravak, 47/99 – ispravak, 35/08 i 127/19)
10. Zakon o zdravstvenoj zaštiti

11. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 80/13, 137/13 i 98/19)
12. Zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 85/06, 150/08, 71/10, 53/20 i 120/21)
13. Zakon o lijekovima (Narodne novine 76/13, 90/14 i 100/18)
14. Pravilnik o uvjetima za razvrstavanje bolničkih zdravstvenih ustanova u kategorije (Narodne novine 95/10 i 86/14)
15. Pravilnik o kategorizaciji medicinsko-tehničke opreme zdravstvenih ustanova (Narodne novine 55/07, 99/13 i 63/16)
16. Odluka o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 56/17, 73/17 – ispravak, 30/18, 35/18 – ispravak, 119/18, 32/19, 62/19, 94/19, 104/19, 22/20, 84/20, 123/20, 147/20, 12/21, 45/21, 62/21, 144/21, 10/22, 63/22, 68/22 – ispravak, 78/22, 115/22, 133/22 i 156/22)
17. Opći uvjeti ugovora o provođenju bolničke zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 160/13, 17/15, 129/17 i 42/18)
18. Opći uvjeti ugovora o provođenju specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 160/13, 17/15, 129/17 i 42/18)
19. Odluka o minimalnim financijskim standardima za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove u 2022. (Narodne novine 147/21)
20. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19)
21. Odluka o zabrani novog zapošljavanja službenika i namještenika u javnim službama (Narodne novine 70/16, 50/17, 37/18, 71/18, 91/18 i 33/20), primjenjivala se do 25. ožujka 2022.
22. Odluka o zabrani novog zapošljavanja službenika i namještenika u javnim službama (Narodne novine 35/22), primjenjuje se od 25. ožujka 2022.
23. Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01)
24. Zakon o osnovici plaće u javnim službama (Narodne novine 39/09 i 124/09)
25. Odluka o isplati materijalnih prava i drugih naknada i o visini osnovice za obračun plaće u javnim službama (Narodne novine 118/17)
26. Odluka o materijalnim i nematerijalnim pravima, drugim naknadama te visini osnovice za obračun plaće službenika i namještenika u javnim službama (Narodne novine 23/22)
27. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 – ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19, 50/20, 128/20, 141/20, 17/21, 26/21, 78/21, 138/21, 9/22, 31/22, 72/22, 82/22 i 99/22)
28. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20 i 151/22)
29. Zakon o doprinosima (Narodne novine 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16 i 106/18)
30. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 128/17, 47/18, 123/19 i 66/20)
31. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 56/22 i 127/22)
32. Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 29/18, 35/19, 78/19, 92/19 i 56/20)
33. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22)

34. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
35. Pravilnik o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine 65/17 i 75/20)
36. Pravilnik o provođenju postupaka jednostavne nabave (rujan 2017. i listopad 2022.)
37. Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama
38. Zakon o pravu na pristup informacijama.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Specijalne bolnice. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Specijalne bolnice. Provjerena je dokumentacija u vezi s obračunom plaća i naknadama za zaposlene te izlaznih i ulaznih računa. Obavljeni su razgovori s ravnateljem i drugim zaposlenicima Specijalne bolnice te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, potraživanja, obveze te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje i rashode.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Specijalna bolnica obvezna je voditi računovodstveno poslovanje prema proračunskom računovodstvu. Vode se propisane poslovne knjige (dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige). Od pomoćnih knjiga vode se analitičke evidencije dugotrajne nefinancijske imovine, zaliha živežnih namirnica, lijekova, medicinskog i drugog materijala za obavljanje djelatnosti, potraživanja i obveza, knjiga blagajne, evidencija putnih naloga i evidencija korištenja službenih vozila, knjiga ulaznih računa i knjiga izlaznih računa. Knjigovodstvene promjene evidentirane su na temelju kontroliranih isprava. Prihodi i rashodi evidentirani su na odgovarajućim računima Računskog plana proračuna, prema modificiranom načelu nastanka događaja.

Uvidom u evidencije u materijalnom knjigovodstvu utvrđeno je da Specijalna bolnica evidentira rashode za lijekove i medicinski potrošni materijal u vrijeme njihovog izdavanja iz bolničke ljekarne bolničkim odjelima. Pri evidentiranju rashoda navodi se mjesto troška. Tijekom godine ne evidentiraju se zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala na odjelima, nego se zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala po odjelima utvrđuju koncem godine popisom. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe za praćenje potrošnje lijekova i medicinskog potrošnog materijala po odjelima te evidentiranje na rashodima u trenutku stvarnog utroška potrebno je izvršiti dodatna ulaganja u programska rješenja i edukaciju zaposlenika, za što nije bilo mogućnosti, kao ni financijskih sredstava. Prema Uredbi o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost koja je donesena u veljači 2021., a u koju je Republika Hrvatska uvrstila i zdravstvene ustanove, financira se projekt Digitalizacija puta lijeka kroz zdravstvene ustanove na sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene zaštite. U sklopu provedbe projekta o uvođenju sustava raspodjele jedinične terapije u 40 hrvatskih bolnica, u popisu bolničkih ustanova koje sudjeluju u uvođenju sustava nalazi se i Specijalna bolnica. Ovim projektom osigurati će se nabava uređaja odgovarajućeg kapaciteta za pakiranje jedinične terapije te pripadajućeg softvera.

Državni ured za reviziju preporučuje voditi materijalno knjigovodstvo za lijekove i medicinski potrošni materijal prema odjelima, odnosno tijekom godine evidentirati zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala na odjelima.

U prosincu 2022. zakonski predstavnik Specijalne bolnice donio je Odluku o popisu imovine i obveza te imenovanju povjerenstava za popis (središnjeg povjerenstva i 18 pojedinačnih povjerenstava za popis po odjelima i službama). Po obavljenom popisu, a na temelju popisnih lista, središnje povjerenstvo sastavilo je u veljači 2023. zapisnik (izvještaj) o obavljenom popisu.

Podaci o popisu uneseni su u popisne liste pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima, osim kod nefinancijske imovine.

Prema spomenutom izvještaju, usklađenje knjigovodstvenog i stvarnog stanja obavlja se po radnim jedinicama tijekom godine te stoga popisom na koncu godine nisu utvrđeni viškovi ni manjkovi.

Uvidom u dokumentaciju o obavljenom popisu (odluke o imenovanju povjerenstva, popisne liste i izvještaje povjerenstava za popis) utvrđeno je da popis imovine i obveza nije cjelovit, odnosno popisom nisu obuhvaćena potraživanja u iznosu od 317.158,00 kn, naplaćeni prihodi budućih razdoblja u iznosu od 853.088,00 kn te dio izvanbilančnih zapisa u iznosu od 1.894.310,00 kn (izdane zadužnice u iznosu od 1.000.000,00 kn i primljene zadužnice u iznosu od 894.310,00 kn). Nadalje, za nefinancijsku imovinu (građevinski objekti, postrojenja i oprema, prijevozna sredstva, knjige, nematerijalna proizvedena imovina, sitni inventar i dio zaliha) iskazanu u financijskim izvještajima (Bilanci) i poslovnim knjigama u iznosu od 58.718.293,00 kn podaci u popisne liste uneseni su pojedinačno u naturalnim izrazima (količinski), bez novčanih izraza. S obzirom na to da nije obavljen cjelovit popis imovine i obveza, a vrijednost popisane nefinancijske imovine nije utvrđena, osnovna svrha popisa imovine i obveza (usklađivanje knjigovodstvenog stanja i stanja utvrđenog popisom) nije postignuta. Prema odredbi članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici na kraju svake poslovne godine moraju sastaviti popis imovine i obveza sa stanjem na datum bilance, a podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste. Metodologija obavljanja popisa, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa imovine i obveza uređeni su Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, iz prosinca 2015., a popisom se mora obuhvatiti sva imovina i obveze. Skreće se pozornost da je Specijalna bolnica, kao proračunski korisnik proračuna jedinice područne (regionalne) samouprave, obvezna primjenjivati spomenutu Uputu.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti cjeloviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o računovodstvu i Računskom planu.

Izvanbilančni zapisi iskazani su u Bilanci i glavnoj knjizi, odnosno evidentirani su u iznosu od 9.348.556,00 kn, a odnose se na vrijednost usluga pruženih neosiguranim osobama kod kojih nije prepoznata osnova zdravstvenog osiguranja, odnosno nije razriješen status osiguranika u iznosu od 8.529.893,00 kn (8.303.432,00 kn iz prethodnih razdoblja i 226.461,00 kn iz 2022.), ostale izvanbilančne zapise u iznosu od 780.285,00 kn (od toga 690.285,00 kn bolesničkog pologa, novac pacijenata koji se nalaze na liječenju u bolnici i 90.000,00 kn koje se odnose na tužbeni zahtjev vezan za isplatu razlike obračuna prekovremenih sati) te dana jamstva u iznosu od 38.378,00 kn. Uz navedeno, Specijalna bolnica ima ustrojenu evidenciju primljenih i danih vrijednosti papira i drugih financijskih instrumenata sa stanjem na 31. prosinca 2022. Prema spomenutoj evidenciji koncem 2022., stanje izdanih zadužnica iznosi 1.000.000,00 kn, a odnosi se na izdanu bjanko-zadužnicu kao jamstvo za namjensko trošenje sredstava sukladno Ugovoru o dodjeli financijskih sredstava. Stanje primljenih zadužnica iznosi 894.310,00 kn, a odnose se na primljene zadužnice za uredno ispunjenje ugovornih obveza i otklanjanje nedostataka (živežne namirnice, lijekovi, medicinski potrošni materijal, prijevoz i ostalo). U financijskim izvještajima i glavnoj knjizi nisu iskazane, odnosno evidentirane dane i primljene zadužnice u iznosu od 1.894.310,00 kn, a koje su evidentirane u analitičkoj evidenciji vrijednosnih papira. Prema odredbi članaka 6. i 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige jesu analitičke evidencije koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički.

Iz navedenog proizlazi da podaci o izvanbilančnim zapisima u glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama trebaju biti istovjetni. Nadalje, prema odredbi članka 85. spomenutog Pravilnika, skupina računa 99 – Izvanbilančni zapisi sadrži stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, između ostalog, instrumente osiguranja plaćanja (izdane i primljene zadužnice), stoga je iste trebalo evidentirati i u glavnoj knjizi i iskazati u financijskim izvještajima.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti podatke o izvanbilančnim zapisima evidentirane u analitičkoj evidenciji s glavnom knjigom i financijskim izvještajima, kako bi podaci u navedenim knjigama bili istovjetni, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

2. Rashodi

- 2.1. Ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 60.667.363,00 kn, a vrijednosno najznačajniji su rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 34.354.976,00 kn ili 56,6 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. U okviru rashoda za zaposlene evidentirani su rashodi za prekovremeni rad za 2022. u iznosu od 692.137,00 kn.

Prekovremeni rad za 35 djelatnika trajao je više od zakonom propisanog ograničenja godišnjeg broja sati, i to za 21 zdravstvenog djelatnika i 14 administrativno-tehničkih djelatnika do 180 sati godišnje. U 2022. ostvareno je 19 498 prekovremenih sati, od čega se 8 736 sati odnosi na pripravnost, a ostalih 10 762 odnosi se na 7 560 sati za dežurstva (od kojih se 3 056 odnosi na liječnike i 4 504 na medicinske sestre i tehničare) i 3 202 na rad po pozivu. Zakonom o radu propisano je moguće trajanje prekovremenog rada. Prema odredbama članka 65., stavaka 1., 3. i 4. Zakona o radu (Narodne novine 93/14, 127/17, 98/19, 151/22 i 64/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) propisano je da u slučaju više sile, izvanrednog povećanja opsega poslova i u drugim sličnim slučajevima prijeke potrebe, radnik je na pisani zahtjev poslodavca dužan raditi duže od punog, odnosno nepunog radnog vremena (prekovremeni rad). Ako radnik radi prekovremeno, ukupno trajanje rada radnika ne smije biti duže od pedeset sati tjedno. Prekovremeni rad pojedinog radnika ne smije trajati duže od sto osamdeset sati godišnje, osim ako je ugovoreno kolektivnim ugovorom, u kojem slučaju ne smije trajati duže od dvjesto pedeset sati godišnje. Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 29/18, 35/19, 78/19, 92/19, 56/20 i 3/23) nije određena mogućnost trajanja prekovremenog rada zaposlenika iznad sto osamdeset sati godišnje. Odredbom članka 49. Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja propisano je da će se osnovna plaća radniku uvećati, između ostalog, za prekovremeni rad za 50,0 %. Prekovremenim radom smatra se svaki sat rada duži od predviđenog rada utvrđenog dnevnim rasporedom rada, kao i svaki sat rada duži od redovnog mjesečnog fonda radnih sati. Redovni mjesečni fond radnih sati su sati koje radnik treba odraditi u tekućem mjesecu na bazi 40-satnog radnog tjedna. Mjesečni fond radnih sati tvori umnožak radnih dana u tekućem mjesecu s 8 sati. Poslodavac je obvezan svakom radniku platiti prekovremeni rad. Ako radnik to želi, poslodavac će na njegov pisani zahtjev umjesto uvećanja plaće po osnovi prekovremenog rada odobriti korištenje slobodnih dana prema ostvarenim satima prekovremenog rada u omjeru 1:1,5 (1 sat prekovremenog rada = 1 sat i 30 minuta za utvrđivanje ukupnog broja sati i slobodnih dana), sukladno mogućnostima organizacije rada.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti u cilju organiziranja prekovremenog rada djelatnika u okviru propisanog ograničenja godišnjeg broja sati rada u skladu s odredbama Zakona o radu i Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

– Rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal

Specijalna bolnica je donijela Plan nabave za 2022. te deset izmjena spomenutog plana. Nabava lijekova i medicinskog potrošnog materijala početnim Planom nabave planirana je u iznosu od 4.050.000,00 kn, a nakon izmjena i dopuna planirana je u iznosu od 4.745.000,00 kn.

Specijalna bolnica nije odlukom ministra zdravstva bila određena kao središnje tijelo za nabavu niti su za Specijalnu bolnicu postupke nabave provodile druge zdravstvene ustanove određene odlukom ministra zdravstva kao središnja tijela za nabavu. Lijekove i medicinski potrošni materijal Specijalna bolnica nabavila je u 2022. putem 24 otvorena postupka u iznosu od 2.274.561,00 kn i putem tri postupka jednostavne nabave u iznosu od 379.820,00 kn.

Početno stanje zaliha lijekova iznosi 590.302,00 kn, tijekom 2022. nabavljeno je lijekova u iznosu od 2.280.178,00 kn, iz bolničke ljekarne odjelima je izdano lijekova u iznosu od 2.027.204,00 kn te stanje koncem godine iznosi 843.276,00 kn. Prosječna vrijednost zaliha je 716.789,00 kn, a prosječna mjesečna potrošnja iznosi 239.207,00 kn. U odnosu na mjesečnu potrošnju, zalihe lijekova su dostatne za 90 dana.

Početno stanje zaliha medicinskog potrošnog materijala iznosi 123.194,00 kn, tijekom 2022. nabavljeno je medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 794.147,00 kn, a iz bolničke ljekarne izdano je odjelima u iznosu od 845.063,00 kn. Prosječna vrijednost zaliha je 97.737,00 kn, a prosječna mjesečna potrošnja iznosi 76.445,00 kn. U odnosu na mjesečnu potrošnju, zalihe su dostatne za 39 dana.

Specijalna bolnica nije donijela unutarnji akt kojim bi bile utvrđene optimalne zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala, a koji je potrebno donijeti u cilju optimalnog naručivanja lijekova. Optimalno naručivanje lijekova i medicinskog potrošnog materijala treba biti usklađeno s planiranim brojem medicinskih zahvata te uzimajući u obzir procijenjene sigurnosne zalihe. Održavanjem optimalne količine zaliha minimiziraju se rashodi poslovanja te utvrđivanje optimalnih količina zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala treba prethoditi izradi plana javne nabave.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti unutarnji akt kojim se utvrđuju optimalne zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala.

Specijalna bolnica suglasna je s činjenicama opisanim u Nacrtu izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Specijalne bolnice za 2016., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2022. provjereno je je li Specijalna bolnica postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 5

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2016.	U Bilanci iskazati izvanbilančne zapise.	31. prosinca 2020.	provedeno
2.		2016.	Sredstva za osobne potrebe pacijenata i sudske sporove koji su u tijeku evidentirati u okviru izvanbilančnih zapisa.	31. prosinca 2020.	provedeno
3.		2016.	Sastaviti Bilješke uz financijske izvještaje s propisanim elementima.	31. prosinca 2020.	provedeno
4.		2016.	Uskladiti podatke o dospjelim potraživanjima i obvezama u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima.	31. prosinca 2020.	provedeno
5.		2016.	Obaviti ispravak vrijednosti dugotrajne imovine.	31. prosinca 2020.	provedeno
6.		2016.	Ustrojiti evidenciju lijekova i medicinskog potrošnog materijala po odjelima te evidentirati na rashodima u trenutku stvarnog utroška.	31. prosinca 2020.	nije provedeno
7.		2016.	Obaviti cjeloviti popis imovine i obveza.	31. prosinca 2020.	nije provedeno
8.	Obveze	2016.	Donijeti Akcijski plan o načinu podmirenja obveza i pokriću manjka prihoda na temelju analize postojećeg financijskog stanja.	30. lipnja 2018.	provedeno
9.		2016.	Donositi mjere za otklanjanje uzroka negativnog poslovanja.	30. lipnja 2018.	provedeno
10.	Javna nabava	2016.	Za nabavu lijekova provoditi postupak nabave te za dodatne radove objaviti obavijest o zaključenju ugovora o javnoj nabavi.	30. lipnja 2018.	provedeno

Specijalna bolnica je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni.

1.2. *Specijalna bolnica navodi da je dio Nacionalnog projekta čiji je cilj provođenje jedinične terapije po odjelima, a čijom uspostavom će se ustrojiti evidencija lijekova i medicinskog potrošnog materijala po odjelima te evidentirati na rashodima u trenutku stvarnog utroška. U vezi s preporukom o obavljanju cjelovitog popisa imovine i obveza Specijalna bolnica se očituje da će popis obaviti u skladu s preporukama Državnog ureda za reviziju te zakonskim obvezama.*